

کوئری سەر مه‌یتخانه‌که

هیمن به‌رزنجی
(سلیمانی)

- ۱ -

له نیوه شه‌ودا، ئەلیاس چوار مشقی له‌سه‌ر ته‌خته‌خه‌وه‌که دانیشتیوو، له‌وه‌ده‌فره‌ی ده‌روانی، که دلێکی تیدابوو، په‌رده‌ی په‌نجه‌ره‌ی ژوو‌ره‌که دادرابوو‌وه، له‌ئەشکه‌وتیکی بچووکی خه‌لوه‌تنشین ده‌چوو، که ته‌نیا گری فتیله‌یه‌ک رووناکی بو‌دروستکردبیت، ئەو وه‌ک پیشه‌ی هه‌موو شه‌وانییک، به‌دیار ئەو دل‌ه‌ی ناو ده‌فره‌که‌وه‌ داده‌نیشت، به‌لام ئەو نیوه شه‌وه‌جیا‌وا‌تر که رووداوێکی سامناکی لی‌که‌وته‌وه، ئەلیاس به‌ده‌م روانین له‌ دل‌ه‌ی ناو ده‌فره‌ شووشه‌که، بێر له‌ یادگاری و روژانی پیتکه‌وه‌ بوونی خاوه‌ن دل‌ه‌که‌ ده‌کرده‌وه، له‌ناکاو دل‌ه‌که‌ که‌وته‌ جووله‌، ئەلیاس سه‌له‌مییه‌وه، که‌مییک خۆی دوورخسته‌وه، ترسیک دایگرت، پاشان به‌ترس و دل‌ه‌کو‌تیوه، سه‌ری برده‌ پیشه‌وه، گوشاری له‌خۆی کرد، ده‌ستیکی له‌ ده‌فره‌که‌ دا، له‌گه‌ل ده‌ست لیدانیدا ئەوه‌ی سه‌یر بوو جووله‌که‌ بو‌تاویک نه‌ما. ئاهیتی هه‌لکیتشا، چاوی بو‌ماوه‌یه‌ک داخست، به‌لام له‌گه‌ل کردنه‌وه‌ی چاوه‌کانیدا، دیسان دل‌ه‌که‌ که‌وته‌وه‌ لیدان. پتر ترساو خۆی هه‌ل‌دایه‌ لاته‌نیشتی ته‌خته‌خه‌وه‌که، به‌ئاسته‌م سه‌ری به‌رز کردوه‌ له‌ دل‌ه‌که‌ی روانی، له‌گه‌ل ئەوه‌شدا ویستی دووباره‌ ده‌ستی بو‌بباته‌وه، به‌لام که‌مییک دانی به‌خۆیدا گرت و چاوه‌کانی هه‌ل‌گه‌ل‌گه‌ل‌گه‌ل و قوولتر ته‌ماشای کرد. هه‌ستی کرد زه‌مین له‌رزیه‌کی سووک، یان قۆلی به‌ر ده‌فره‌که‌ که‌وتبیت به‌وه‌یه‌وه‌ ئەو جووله‌یه‌ دروستبووبیت، به‌لام هیچ شتیکی له‌و بابته‌ له‌گه‌رێدا نه‌بوو، هاوکات چونکه‌ باوه‌ری به‌وه‌بوو، هیچ زانستییک نایسه‌لمینیت دل‌یکی مردوو دوا‌ی چل روژ بکه‌وتیه‌وه‌ لیدان. تا ده‌هات دل‌ه‌که‌ له‌ناو ده‌فره‌که‌دا زیاتر گه‌وره‌ بوو، به‌را‌ده‌یه‌ک ده‌فره‌که‌ی شکاندو که‌وته‌ سه‌رمیژه‌که‌وه‌ له‌و‌یشه‌وه‌ بو‌سه‌ر زه‌وییه‌که، زه‌وییه‌که‌ که‌ هیچ هه‌ژته‌ و کومباریکی لی‌ رانه‌خرا‌بوو. ئەو دۆخه‌ زیاتر ئەوی ترساند، هه‌ناسه‌ی توند کرد، ده‌بویست هاوار بکات، به‌لام وه‌ک ئەوه‌ی دهنگی گیرابیت و لال بووبیت هیچی پێ نه‌گوترا، پاشان هه‌ره‌ینده‌ی پیکرا هه‌لات بو‌لای ده‌رگای ژوو‌ره‌که، به‌ ئومیدی ئەوه‌ی ده‌رگاکه‌ بکاته‌وه‌وه‌ ده‌رباز بیت، زیاتر

ترسی لیتیششت و ئەژنۆی شكا، وهك ئەوهی بهكهم جاربت لوولە دەمانچە لەسەر رابگرن. دلەكه به بەردەوام لەسەر زەوییه كه لیتی دەدا و هەلده به زییه وه، ئەلیاس چاوی گیترا بۆ شتیك دەستی بکهویت و بیکتیشیت به دلەكه دا، بهلام هیچی چنگ نهكەوت، دلەكه بهردەوام بوو له لیدان و هەلبه زینه وه، پاشان هیدی هیدی به دەوری دلەكه دا، له زهویه كه وه دەمار و خانه و پارچه كانی جهسته هاتنه دەر وه، خۆیان پیکه وه لكانده وه، لاشه یهك دروست بوو، ته نیا قه فزه ی سگی به کراوه یی مایه وه، تا ئەو کاته ی دلەكه به یهك گۆژم خۆی هاویشته ناوی و بوو به ژنیک. ئەلیاس دهله رزی و لال بوو، ژنه كه دهسته كانی له زهوییه كه داناو خۆی بلند کرده وه، تا ئەو کاته ی توانی به پیکانی خۆی رابوه ستیت، پاشان پاشه و پاش گه راپه وه و لهسەر تهخته خه وه كه دانیشت، به دهستی راستی په رچه مه كه ی لهسەر تهویتی لادا، به دهنگی نووسا وه كه وته قسه. ئەلیاس به قنه خشکی خۆی گه یانده ئەو دیو په رده ی په نجه ره كه، په رده كه ی له خۆی ئالاند كړ و بیدهنگ، له دلای خۆیدا گوتی: نا هه رگیز شتی وانا ببت روو بدات.

- ۲ -

له دوینیه وه، كه ئەو ئەلیاسه نه فره تییه باسی ئەو رووداوه ی بۆ كرده ووم، حاله خراب بووه، هه ر چاكیشه ماوم، دان به وهدا ده نیم بنیاده میکی ترسنۆكم، هه رگیز هه ز به بیستنی ئەو جوژه شتانه ناکه م، هیچ كات هه زم به بینینی فیلمی ترسناك نه كرده وه، ئیره بیس به وانه ده به م، به تاقی ته نیا تا كۆتایی به دیار ئەو جوژه فیلمان ه وه داده نیشن. له دوینیه وه ره شه بایه کی ترسناك نو قمی ناو خۆی كرده ووم، وه خته بمخنكیتیت، ئەو دیه نه لهسەر چاوم بۆ چرکه به كیش لاناچیت، وهك سببه رتیک خه و و خۆراکی لێ تال كرده ووم، بهسەر شوسته كاندا ده رۆم و هه ست به باران و جووله ناکه م، ئاره زوی خواردنم نه ماوه، نازانم ئەلیاس راست دهكات، یان نا؟! بهلام ئایا چۆن دلێك دوا ی ئەو هه موو رۆژه ده ست دهكاته وه به لیدان و خانه و ده ماره كانی دروست ده بنه وه و ده بن به هه مان ئەو ژنه ی خۆشی و بستوه؟! ئەمه له واقیعدا مه حاله و ناشكریت به و ئەلیاسه راستگۆیه بلیم درۆ دهكات. خۆزگه هه رگیز ئەوم نه بینیا به، چونكه به راستی تاساوم، دوینێ شه و چه ند جارێك له خه و راپه رپوم دم و لیوم بووه ته به زمه ته، له به یانیشه وه چه ند جارێك ده رۆمه به ر ئاوتنه كه، وهك كه شیکێ پیس ترسا و رهنگ په رپو، زمانم ده ردینم له سپیتیه كه ی ده روانم. درۆ ناکه م بلیم دوو جار ئەو ژنه م

له ئاوتنه كه دا بیني، به و حاله وه هه ناسه ی قوول هه لده مژم و گوی له خبه ی سنگم ده گرم، وهك ئۆتۆمۆبیلیکی مۆدیل كۆن هه ست به مانده ویتتی دهكهم، ئەو دۆخه هیتنه ی سه د به رمیل تی ئین تی ترسی بۆ خولقاندووم، ده لیم: من به بیستنی ئەو رووداوه هیتنه ترساوم، داخۆی ئەلیاس چی به سه رها تبت؟.

- ۳ -

ژنه كه لهسەر تهخته خه وه كه به رده وام قسه ی ده كرده، له گه ل ئەوه شدا ده یوست به ره و لای ئەلیاس پروات، هاوكات ده یوست سوپاسی بكات، كه نه بهیشتوه دلای له ژیر خاكدا برزیت، هه ره ها مه به ستیشی بوو بزائیت چۆن توانیوه تی دلای ده بهیتیت و له ده فریکا گلی بداته وه، بهلام ئەلیاس نه یده ویرا په رده كه لهسەر خۆی لابدات و ته ماشای ژنه كه بكات، ترس پتر شاتاولی بۆ برده وهك شهق شهقه دهله رزی، ژیر خۆی كرد به میز. ژنه كه دوو هه نگا و لیتی چوه په شه وه، گوتی: - باسی بکه چۆن دلای منت ده رهینا و خستته ئەو ده فره وه!؟

ئەلیاس پتر زنده قی چوو، په رده كه ی زیاتر له خۆی ئالاند، خۆی گرمۆله كرد، ته نیا دهستی راستی درێژكرد، وهك ئاماره ی راگرتن و نه هاتنه پیتشه وه ی ژنه كه.

- ۴ -

چه ند شه ویتك له وه ویتش، كه هیتشتا ئەو رووداوه له گۆریدا نه بوو، سه رتیکم له ئەلیاس دا، ئەو وهك هه موو شه وانی دیكه دانیشتوو، له ده فره شو شه كه ی ده روانی، دلۆپ دلۆپ فرمی سکی ده رشت و ده كرو زا به وه. ئەز به رده وام ته ماشام ده كرد و بیرم له وه ده كرده وه چه ند شه وه ده گری، گریان ده روونی هه لا هه لا كرده بوو. گوتم: باشه ئەگه ر هه ر بگری چی له مه سه له كه ده گۆریت؟ باشه ئەی بۆچی نه گری، ئەو كه خۆشه و بسته كه ی به كاره ساتیتك له ناو چوه؟! ده شترسام ئەو دۆخه په ستانی به رز بكاته وه بیدهنگ سه كته لیتی بدات و خۆین له دم و لووتیه وه بینیت و بیدهنگ مریت. هاوكات ده مزانی په سه ی ئەو ژنه وهك برینتیک له كۆلی نابیتته وه. چاوم لهسەر ئەلیاس لا برده و ته ماشای ته پله كه كه م كرد، كه پرپوون له قونچه جگه ره. بی ئەوه ی هیچ له گه ل مندا بلت جگه ره یه کی دیكه ی داگیرساند، ژوره كه به دووكه ل سیخناخ بوو، به راست كێ ده توانیت له ناو دووكه لدا بژی؟ ئەلیاس له مه ر ئەو حاله وه تووشی نه خۆشی خه مۆکی هاتبوو، سه ریشی كیشابوو بۆ شیتی، بهلام هیتشتا مابووی، بیرم له وه ده كرده وه ئاخۆ به كه مین ساتی شیتبونی چۆن ببت؟

نېپه دەستی ھانای بۆ بەریت، ژنه که ھیدی ھیدی بۆلات دیت، دەپەوئیت لەگەڵ خۆتدا ببەیت بۆ لای ئەلیاس، بەلام تۆ ئەلیاس ناسیت، دروستتر ھەر ناشزانی کێپە، تەماشایەکی سەرەو خوارەو ھەو کۆلانە کە دەکەیت، کەس نابینیت، دەترسیت کەسێک لەناکاو دەرکەوئیت و تۆمەتبارت بکات بە دەستدریژی و ئابرووت بەریت، بۆپە سەرەو خوار تا تینت لەگیانداپە ھەلدییت و خۆت قوتار دەکەیت.

- ۹ -

ئەلیاس لەو کاتە، کە ژنه کەیان برده مەیتخانە، زانیاری تەواوی ھەبوو، کە ھیچ کەس لە خزم و دۆست و ناسیاوەکانی بە مردنە کەیان نەزانیبوو، ھەربۆپە کاتژمێر چواری بەرەبەیان، بەسەر دیواری مەیتخانە کەدا ھەلدەزنی، خەمی ئەو ھەو ھەو ھەو تیرە موبەرکە بچیت بە جیگە یە کیدا. بێ ھیچ سەلە مینە و ھەو ھەو ھەو دەچیت، ھەوشە کە. لەسەر خۆ بەرەو ژووری مەیتخانە کە دەچیت، دەست بۆ دەرگاکە دەبات و تێدەگات کە کۆم دراو، پاشان دەروا تە ژووری پۆلیسە ئیشکەرەکان و کۆمەڵیک کلیل بە بۆردیکی تەختەو دەبینیت، لەسەر خۆ کلیلەکان دەبات و بەرەو ژووی ساردکەرەو کە دەروا، دەرگاکە دەکاتەو و دەچیت بەرەو کە وائتەری مردووەکان و چەکمەجە بە چەکمەجە رادەکیشیت و تەماشایان دەکات، لە چەکمەجە ژمارە چواردەدا ژنه کە دەبینیت. تین دەداتە خۆی دەری دەھینیت، لە باوھشی دەکات و بەرەو لای سەکووی توپکاری دەبات و دایدەنیت، کەمیک بە دەوری تەرمە کەدا دەسووریتەو دەگری، وەک گا دەبۆرینیت. ئیدی کێرە کە دەخاتە سەر سکی و دەست بە ھەلدیینی دەکات.

- ۱۰ -

تۆ وای بخەمڵینە بېرۆکە دیزینی دلی ئەو ژنه بەو دەم دەست و خێرایبە زیرەکی و خۆشویستنی لە رادەبە دەری ئەلیاسی دەسەلمینتی، وا وینای بکە ئیوارە پێشتر ئەلیاس بەخۆی کۆتریکەو بەرەو مەیتخانە دەروا، لە لایەکی بینای مەیتخانە کەو کۆترە کە ھەلدەداتە سەربانی مەیتخانە کە، پاشان دەروا تە لای پاسەوانە کەو داوای ئەو ھەو لێ دەکات مۆلەتی پێ بدات بۆ ھیتانەو ھەو کۆترەکان، ئەو بەھینە پێش چاوت کە پۆلیسە کە نەک نایشکینیت، بەلکو ریتنمای دەکات بۆ چوونە سەربان، ئەلیاس بە دلخۆشییە کەو بە پێپیلیکانەکاندا دەروا و لە پێشدا تاکە کۆترە کە دەگریتەو، پاشان دوو کیلۆ ھەبە خەو دەکاتە ناو ھەردوو تانکی ئاوە کە، لەسەر خۆ

سەری تانکییەکان دادەداتەو.

- ۱۱ -

ئەلیاس ھەروەک چۆن نەیتوانی ژنه کە لە مێشکی دەر بکات، ھاوکات بە خۆی گوت: جوان نېپە بەو چلکنی و پلکنییەو بەرەم ئەو ژنه، ھەروەھا نەبەدەزانی دوایین جار کە چووتە ھەمام گوتی: وا چووشمە ھەمام خۆ سابوونمان نېپە، ئەو ھەو کردبوو بیاو، دەبیزانی بۆنیککی ناخۆشی لێ دیت، بېری کەوتەو، چەند رۆژیک لەو ھەو بەر سواری قەمەرەبە کە تاکسی بوو، شۆفێرە کە دەستی بەلووتیبەو گرتبوو. جگە لەو ھۆبە ماوەبە ک بوو بە تاکسی ھا توچۆی نەدەکرد و سواری پاس دەبوو، ھەر زوو وازیشی لە سواری پاس ھیتا و بوو پیاو دەروا، ئەلیاس دەبیزانی ئەو ژوانە بریک پارە دەوئیت، دلی تەنگ بوو شوورەبی نەبووایە دەگریا. خۆزگە بگریا، وەک دەلین گریان ھەبە دلتەنگییە، ئەلیاس دواي ئەو ھەو لە ھەمام ھاتە دەر رۆیشتە ژووری براکە لە ناو تاکي بۆفبە کەدا جلە تازەکانی ئەو دەرھیتا، پانتۆلە کە لە پێ ھەلکیشا و بە دەم رتووە قۆچە کراسە کە داخست تا گەیشتە کۆلان، بە دلخۆشییە کە بێ وینەو ھەو خۆی گەیانندە باخە کەو لەسەر دیوارە نەدی باخە کە دانیشت، ھیتەدی نەبرد لە کات و ساتی خۆیدا ژنه کە لەو بەر شەقامە کەو دەرکەوت. بۆ ئەلیاس شوک و دلخۆشی بوو، کە دواي سالتیک روخسار و بالای دەبینیتەو. ئەلیاس گیانی کەوتە لەرزین. دەمی وشک بوو، چاوی بۆ قومیک ئا و گێرا، ژنه کە چاوەروانی وەستانی ترافیکی کە بوو تا بپەریتەو. ئەلیاس لە جیگە خۆی جوولا و رۆیشت و بەلوو ھەو کە بینی دوو قەفی کردەو و دەمی پتوہ نا، بە کورتی ئەو کە خەریک بوو ئاوی دەخواردەو، لەناکاو گوتی لە دەنگی ئیسستۆپی ئۆتۆمۆبیلیک و قریشکە بە ک بوو.

- ۱۲ -

زۆر باشە ئەگەر وا بېر بکەیتەو، کە ئەلیاس بەرەبەیان کە ھیشتا تەمی ئەو ترسە لای نەپەو بېو ھەو، دەگەریتەو بە مالمەو، لەگەڵ چوونە ژوورەو ھیدا ھەست دەکات ھیچ کەس لە خێزانە کەیان بە ئاگا نەھاتوون، لەسەر خۆ خۆی لە ژوورە کە نزیک دەکاتەو، بە ترسێکەو دەسکی دەرگاکە دەترانینیت، کەمیک سەری دەباتە ژوورەو، بەلام ھەست ناکات کەسێک لەو ھەو ھەبیت، تەنیا پەي بەو دەبات ھیشتا دلە کە لە ناو دەفرە شووشە کەدا لەسەر خۆ دەجووئیت، بەلام ھیشتا ناویریت پروا تە ژوورەو.